

Potocznie termin „filozofia” bywa używany jako synonim „wielopogląd”: ogólnego poglądu na świat, który jednak nie musi być - i zwykle po prostu nie jest - racjonalnie uzasadniony. Filozofia jako dyscyplina naukowa postrzegana jest natomiast często jako domeną niekończących się, często uznawanych za nierozwiązywalnych sporów, a badania filozoficzne - jako jałowe roztrząsanie problemów, względem których i tak nie da się osiągnąć jednoznacznego stanowiska.

Obie te wizje filozofii są nam obce: filozofia nie jest ani zbiorem nieuzasadnionych przekonań ani dziedziną niekończących się sporów

Jesteśmy zarazem przekonani, że aby filozofia zachowała status dyscypliny naukowej i aby możliwy był realny postęp w tym zakresie czyli przyrost wiedzy filozoficznej - niezbędne jest ciągłe doskonalenie metod jej uprawiania. Potrzeba krytycznej refleksji nad procedurami naukowymi stosowanymi w filozofii jest niezbędna także dlatego, że zarówno filozofia, jak i tzw. dyscypliny szczegółowe, z którymi filozofia pozostaje w rozmaitych związkach, podlegają ciągłej ewolucji.

W ramach projektu zamierzamy zbadać niektóre współczesne prace z zakresu filozofii pod kątem stosowanych w nich sposobów definiowania terminów, typów rozumowań, rodzajów stawianych hipotez i przyjmowanych (explicitie i implicitie) założeń. Przyjrzymy się także językowi współczesnej filozofii - pod kątem jego poprawności i jego walorów poznawczych. Naszym materiałem „empirycznym” - tj. tym, co de facto podlegało badaniu - będą wybrane, najnowsze roczniki kilku reprezentatywnych polskich i zagranicznych czasopism filozoficznych.

Odniesieniem naszych badań będzie metodologiczna tradycja Szkoły Lwowsko-Warszawskiej. Szkoła ta, powstała na przełomie XIX i XX wieku za sprawą Kazimierza Twardowskiego, jest najwęższą i najbardziej cenioną - jak dotychczas - polską szkołą filozoficzną, której wpływ w filozofii polskiej sięga czasów współczesnych. Członkowie tej szkoły nie tylko sami stosowali wysokie standardy metodologiczne w swoich pracach, lecz także poddali analizie wiele problemów metodologicznych (metafilozoficznych) - wnosząc wkład m.in. w teorie definicji, rozumowań, klasyfikacji, defektów semiotycznych etc. Jesteśmy przekonani, że paradygmat Szkoły Lwowsko-Warszawskiej stanowi pewną uniwersalną wartość, której potencjał nie został jeszcze w pełni wyzyskany, a który - wzbogacony o najnowsze wyniki badań metodologicznych - służyłby nam jako efektywne narzędzie do analizy współczesnej filozofii.

W naszym założeniu projekt ma wzbogacić wiedzę o: (a) stosowanych we współczesnej filozofii metodach badawczych; (b) samoświadomości metodologicznej filozofów; (c) metodologicznych osiowościach filozofii, (d) sposobach doskonalenia narzędzi metodologicznych stosowanych w filozofii; (e) historii polskiej myśli metodologicznej.